

Latweeschu Awises.

Nr. 17. Zettortdeenâ 27tâ April 1850.

Sirfniga luhgſchana.

Pehterburgas Latweeschi pagahjuschds gad-ds gan bija ka maldidamas arwis bes ganna, bes basnizas un Deewa wahrda, bes mahzitajeem un Deewa kalposchanas, ka pallihduschchi un pasudduschchi, sweschâ weeta starp zittas tizzibas zilwekeem; bet taggad teem zaur Deewa shehlastibu, zaur Reisera apgahdashanu, zaur tizzibas beedru mihlestibas dahwanahm irr sawa jauka basniza un mahzitajs un basnizas-nams, ta ka tee nu pehz tehwa wihses warr sawu tizzibu turreht, un Latweeschu saldati, deenest-landis un ammatneeki, leeli un masi, wiffi warr ar preeku staigahnt us ta Kunga zelteem, par ko tee weenumehr Deewu slawe un saweem labdarritajeem pateiz. Tomehr teem wehl truhkst weena tohti waijadsiga leeta. Teem truhkst fohlas, fur tee nabbaga behrnini warretu mahziti un eeksch ta Kunga bihjaschanas un wiffadas derrigas gudribas usaufsinati tapt; tapehz teem behrnineem taggad jamaldahs us pilfata eelahm, jeb jaeet sweschâs fohlas, fur tee ir sawu tizzibu ir sawu tehwa walodu aismirst. Un kad jaw pahrtikkuschcem wezzakeem grubti nahlahs, saweem behrneem to fohlas-labbumu nowehleht, kas tad wehl buhs ar nabbadsinu behrneem, ar bahrineem un grubdeeneem? Teem jaw jaeet pohsta pee meefahm un pee dwehseles. Tapehz, mihti tizzibas beedri par Widsemmi un Kursemmi, ka juhs saweem brahteem Pehterburga jaw effat palihdsejuschchi, ta palihdseet wehl! Juhs teem palihdsejuschchi basnizu zelt, palihdseet teem nu wehl fohlu eetaifihnt, fur behrninus warr mahzihnt, bahrinus un grubdeenus audsinahnt. Pehterburgas Latweeschu draudse to weena patti bes jums neespehj. So tur irr ihpati mahjina japehrt preeksch fohlmeistera un behrneem, un

pehz jagahda fohlmeistera lohne un kas wehl waijadsigs. Updohmajeet, ka tee irr juhsu brahti pehz tahs meefas un pehz tizzibas, kas juhs luhds: pasneedseet mums sawu mihligu rohku! Tas buhs ihsti Deewam patihkams darbs eeksch Kristus darrihts. Paklaufait scho luhgſchanu, tad Deews juhs arri paklaufihns. Kur ween fohlas irr, fur fohlas labbums tohp atsihts, lai tur arri rahdahs brahliga mihlestiba, kas ir zitteem nowehl scho labbumu dabuht. Sametteet sawas mihlestibas dahwanas, zil-katris spehj un grihb, nodohdeet saweem mahzitajeem, luhdseet lai peeraksta dewejus un dahwanas, un schahs nofkappe pee mannim, ka wahrds appakſchâ rakstihnt. Es pats tahs, us Pehterburgu eedams, turp noweddischu un nodohschu tai draudsei, un mehſ wiffi lihds grihbam preeksch jums to Kungu luhgt, kas fazzjis: ko juhs weenam no scheem wiffsmasakeem darrijuschchi, to juhs man effat darrijuschchi!

Ihpaschi wehl wiffi zeenigi mahzitaji, un kas wehl gribbehs to darbu usnemtees, tohp luhgti, scho luhgſchanu draudses lohzeekteem preekschâ nest, un falassitas dahwanas pee man atfuhtht.

Leela peektdeenâ 1850tâ gaddâ.

R i c h t e r,

Dohbeles mahzitajs un Pehterburgas
augstas basnizas teefas peefehdetajs.

Utbildeschana un luhgſchana us Nr. 9
ſchi gadda Latweeschu Awises.

Kad nu zeenihnt Awischu apgahdatajs tahs Latweeschu Awises, newalkas deht, weens pats ne spehj farakstihnt, un tam zitti zeenigi mahzi-

taji un gohdigi stohlmeisteri nahk mihligi paligâ tahs pildiht, tad nu schkeetu, ka tee raksti no S. E. K. eeksch Nr. 9 ne ween us zeenigu Awischu apgahdataja sihmejahs, bet arridsan us wisseem zitteem rakstitajeem, kas pee Awisehm strahda, un tadeht es nu gribbu sawas dohmas, ka kahdu atbildeschanu us teem eeksch Nr. 9 rakstiteem wahrdeem, doht lassiht. — Gan itt kohfschi tur zeenichts rakstitajs S. E. K. muhsu jaunam Awischu apgahdatajam par gruhtu darbu, ko usnehmees, pateizigu firbi parahda, un tur arridsan labbus padohmus, ka jaunam eefahzejam, dohd, kas nu gan naw atmettami, bet tehrbâ bahschami, warr buht sawâ laikâ arri wiffi derrehs; bet kad nu winsch tahs Awises fahl brahleht un brahleht, tad krihtahs ir mums, teem zitteem rakstitajeem un lassitajeem, pahris wahrdinu tahs parrunnaht. Deefa irr gan, ka pehrn weenu laiku tahs Latweeschu meitinas bija pasliktâ munderinâ apgehrbuschahs, ka ne buht wairs ne tikke ar tahm, ka par wezzu mihligâs wallodâs laistees; bet ko nu schihs nabbadsites lai darra, — ka lai mohdes kleites gresnojahs, kad bruhtgani un krusst-tehwi tahm ne kahdu stahiti ne pirke, — bet schogadd' — lai Deews tahlak palihds! — jaw par tahm ne warr wifs ne ko brehkt; jo zil jaw esnu sawâ puffe fadsirdejis, wisseem taggad jo patihkamas rahdahs, jebchu gan labbaki ir tatschu tahs wehl warretu buht gehrtas. Bet neba nu ta waina, ka tahs labbas jeb siktas zeen. Aw. apgahdatajam ween kriht, bet ir wisseem zitteem lihds; jo ko patehwim preeksch audselneem krusst-tehwi un wiannu zeenitaji aissuhtha, ar to winsch tahs gehrbj un eh-dina. Atsuhtha tam garru, paplahnu to putru — neba kaus saweem pabehrneem baddâ mirt, zelt to paschu tahm preekschâ, lai strebj lihds wehderi pazekahs; atsuhtha tam rihses suppi ar putnu-galku jeb pihragus, winsch zelt atkal to preekschâ, kas nu meitinahm sinnamâs jo patihkams irr; jo nu schihs tahdu smeekligu to barribu saehduschahs, staiga nu teewas un weeglas, ka Wabzu jumprawas, par Kursemmi, sawus brahtus apmekledamas, un eelezz nu schihs

istabâ, te tuhliht katris tahs mihligi apfweizina un ar tahm wallodâ laischahs. — Ne weens warr wairak doht, ka winnam pee rohkas irr! — Ir fainneekam, kad tam prezzeneeki pee meitahm fabrauz, winsch puhra-maisi gan itt preezigi, jaw sawa pascha gohda deht teem zels preekschâ; bet kad nu wihram naw puhri paugusch, fur nu lai nemm puhru-maisi?! — Ja usnemmm weesi ar rudsu-maisi ween. Tapat irr arridsan ar muhsu Awisehm!

Gan no wissahm puffedm tohp schogadd' labprahitigi itt labbi padohmi, ka tahs Awises farakstamas, un kas tannis eekschâ leekams ween dohti; bet nebâ irr to dauds, kas tahdu labbu prahtu turr, un labbas kohfchas sinnas un stahstus faraksta, un tohs us Selgawu aisch laisch, lai tais Awises buhtu ko eelikt. — Lai til Wiffi zeeniga Awischu apgahdataja firdsluhgfschanu, ko tas pehrnâs Awises Nr. 50 luhdse, par galwu ne laisch, tad effeet itt drohfschi, ka Awises ar tihkamahm jo tihkamahm leetahm buhs pilnas. Redsesim tad, woi ne sinnahs patchwis, bes kahdas padohma-dohfschanas, sawas audselnes kohfschi jo kohfschi isgehrbt, ka ne tiks ne azzis no tahm nolaisht. Bet kad nu zeenigi mahzitaji ne nowehl kahdas drufzinâs no sawas gudribas-galda mums Latweescheem atmett, un gudri stohlmeisteri sawus waktas-laikus ar neekeem, ar jakti un ziggatina duhmeem nokawe, tad naw brihnumâs, ka labbas leetas Awises truhkst, un zeen. Awischu apgahdatajam dauds nepateizibas zaur to jafadsirsch. — Un ir tad — kad dauds to rakstitaju buhtu — ne tizzu tak wehl, ka wisseem warretu winsch pehz prahta isdarriht. Wiffi gan warr weenam, bet ne kad weens pats wisseem istapt. Dauds galwu, dauds padohmu; un weenam patihk mahte, ohtram meita. Zits gribb Awises johkus, jaunâs sinnas no Kursemmes un sweschsemmehm, stahstus un singites ween lassiht, ohtris gribb atkal lihdsibas un pasalkas un garrigas dseefminas, treschais mahzibas par semmes-, lohpu- un dahrsu-kohfschanu, un johkus ne buht ne. Sstohpi nu wisseem! — Pats esnu ar sawu ausi dsirdejis,

ka kahds teize: „Zahdi jo hki un singites, lo Awises brihscham raksta, af, zil tahs man patihl lassih!“ Dhtris atkal tam prettim: „Ko tahdas blehnaas gan raksta, woi labbus stahstus un mahzibas par semmes-kohpschanu ne warretu labbaki rakstih.“ Drefchais atkal tam itt dufmigi prettim: „Ko nu tu runna! Woi tad Awises irr preeksch tahdahm leetahm ween eezeltas. Neba tas wahrds „Awises“ nosihme mahzibas par semmes-kohpschanu; bet daschadas jaunas un labbas sinnaas no muhsu Kursemmes un Wahzsemmes, fur lassohht ko mahzitees un pasmeetees. Kad gribbi mahju-buhfchanu un semmi labbi uskohpt, tad ne waijag tewo ne buht 2 rubutus par awisehm doht, bet 75 kapeikus f., te buhs tewim Paleijas Sahnis, kas tewim staidri rahdihs, ka jadarra. Klaufi til to, peetikhs tewim deesgan! — Redsi nu, lassitajs mihtais, kad nu weena pascha weeta jaw treijeem zilwekeem sawadas tahs dohmas irr no awisehm, fur nu lai wiffus awischu-lassitaju-galwas appaksch weenas zepures famauks! Tas naw eespehjams! —

Pehdigi arri nu mehs, lassitaji, no sawas pusses teem zeenigeem Kursemmes un Widsemmes mahzitajeem, ka arri teem gohdigeem fohlmeistereem un teefas-frihwereem, lam gan ta gudribas swezzite gaischi jo gaischi spihd, bet kas to ne leek us lukturi, lai wisseem spihd, kas mihta tehwasemme mahjo (Matt. gr. 5 nod. 15. 16.) — ar to pasemmigo firds-luhgchanu flahht peespeeschamees, ar kohschahm, labbahm sinnaahm un derrigeem raksteem muhsu zeen. awis. Upgahdatajam paliga nahht awises apkohpt, un ar patihkamahm leetahm ween tahs pildihht, tad wisseem buhs preeka; Winneem tahs apkohpjoht un mums atkal tahs lassohht. —

Ir Suhhs, zeenigs awischu Upgahdatajais pasemmigi luhdsjohs par taunu ne nemmt, ka es ne mahzihts zilweks usdrohschinajohs pahrus wahrdinus ir us Sums ta runnaht: „Ne behdajatees til dauds, ka ir schis un tas Sums ne patihkamas sinnaas no Suhfu audsefnehm aislaisch; til jaw muhsu mihtam nel. Pantenium labbaki ar tahm ne gahje.

Dohdeet til wo wiffahm leetahm, ko mums katris mihtligi pasneeds, awises lassihht, lai katris femim to patihkammu ismeklejahs; jo til jaw par pulku katris bischliht ko preeksch femim atraddis; jo weens Suhhs wisseem ne kad ne istapfit; bet Sums weenam wiffi (zaur to, ka tee Sums dauds no wiffahm pussehbm rakstus preeksch awisehm peesfubtihs) gan warrehs istapt. Lai mettamees nu wiffi kohpa Sums istapt, tad buhsim ir femim pascheem istappufchi, zaur to, ka labbus rakstus tad ween awises dabbusim lassihht.

Rakstihhts no kahda awischu-lassitaja.

Teefas fluddinaschanaas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfis 1c. 1c. 1c., tohp no Schenberges pagasta teefas wiffi tee, lam kahdas toisnaas prassichanas buhtu pee ta nomiruscha fainneeka Jesejh Awotneek no Brikanzli mahjahm, usaizinati, lihds 7tu Fuhni f. g. pee schihs teefas peesteektes, jo wehlaq neweenu wairs ne klausihhs. Schenberges pagasta teefa, tai 7ta April 1850. 3

(Nr. 86.)

Teefas wahrda:

W. Schring, teefas frihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfis 1c. 1c. 1c., Krohna Digganawes pagasta teefa wiffus tohs, kas pee Digganawes, Digganawes mahzitaja, un Digganawes un Slattu mescha-kunga muischahm peerafititi, un schinni brihdi zittur dsihwo, usaizina, lai wisswehlaq lihds 1mu Fuhni f. g. paschi un bes saweschanaas dehl peerakschichanaas pee jaunas rewisiones pee Digganawes pagasta teefas peeteizahs. Digganawes pagasta teefa, tai 13ta April 1859. 3

(Nr. 255.)

Peesehdetajis Indrik Muzzeneek.

Teefas frihweris Bohme.

Kad ta gtas walsta-dwehsele-rewisiones-rultu sawakstischana preeksch teem pagasteem un rakstijajeem ar grubtu atbildeschanu irr saweenota, — tad Peenawas pagasta teefa zaur scho wiffus pee schihs pagasta teefas Krohna muischahm peederrigis pagasta lohzeklus, til-labb wihrischkus ka seemischkus, kas taggad zittur us-turrabs, zaur scho usaizina, dehl minnu peerakschichanaas pee gtas walsta-dwehsele-rewisiones wisswehlaq lihds wezzai Jehkaba deenai, tas irr lihds 25tam Fuhli f. g. pee schihs teefas paschi peesteektes un sawus pamilija lohzeklus ar sihmehm no tahm teefahm, appaksch

kurrahm wiini taggad dšihwo, scheid usdoht un par tam atkal sihmes no schihs teefas prettim uemt, zittadi wiannus un wiannu pamilijas lohzeklus pehz schi termina fã pasubduschus usfattihs un no rewisiones = rutkeem dsehfihs. Zeklaht schi pagasta teefa luhds wiffas palizejas teefas, neweenu schi pagasta lohzekli peeturrecht, kas par samu peerakstischanu pee gtas rewisiones no schihs teefas ne warr sihmi usrahdiht, jo, fã sinnamis, ta nospreesta strahpe tam buhs jazeesch, kas tahdu islaistu dwehseli irr peeturrejis. Peenawas pagasta teefa, tai 19tã April 1850. 3

(Z. S.)
(Nr. 195.)

R. Wilkmann, peesehdetajs.
Teefas frihweris henko.

Wiffi abrupus schi pagasta teefas aprinka dšihwodami Ahbelu =, Birschu = un Sallas =, fã arri-dsan Birschu mahzitaja = un mescha funga-pagastu lohzekli tohp zaur scho usajinati, lihds 15tu Mei f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees, fã wianna wahrduš warretu rewisiones ruktõs eerakstiht, un neweens ne paliktu no peerakstischanas islaists, un prohti ar to sinnu: ja tee scho usajinaschanu ne nemtu wehrã un zaur to kahda dwehsele paliktu ne peerakstiita, fã tad winneem pascheem, jeb teem, pee fã tee pahf scho brihdi mittelki atraddusch, pahf wiffu to buhs ja-atbild, fo wiff'augstati liktumi par nepeerakstiham dwehselem irr spreedusch. Birschu-muischas pagasta teefa tai 15tã April 1850. 3

(Nr. 244.)

Pagasta wezzakajs Zahu Kubben.
Teefas frihweris Riewenthal.

Wiffi pee Frank = Sefawas = un masas = laukumuischas muischu = un pagasta-draudses peederrigi laudis, kas pagasta nedšihwo, tiklabh wihriški fã seewischki, teef zaur scho zeeti usajinati, deht wiannu peerakstischanas eeksch jauneem dwehseles = rutkeem wisswehlať lihds 1mo Juhli f. g. paschi scheid peeteiktees, un samu no tahm teefahm, appalsch kurrahm wiini taggad usturras, apstiprinatu pamilijas-dwehseles-faitli prett teefas. sihmi usdoht; jo tohs, kas schai usajinaschanai pretti darrihs, fã sudduschus no schein rutkeem dsehfihs, un ja wiannus pehzã iddibbinahs, tad teem ta leela naudas strahpe buhs jazeesch kas likkumbis nospreesta. Zurklaht tohp arri wiffas muischupilssehtu = un pagastapalizejas, appalsch kurrahm schi pagasta laudis taggad usturras, usajinahtas, wiannus tohs peeminnetus pagasta lohzeklus turpliffkam wairs ne peeturrecht ja wiini par samu peerakstischanu no schihs teefas sihmi ne warr usrahdiht. Frank = Sefawas Masas laukumuischas pagasta teefa, tai 15. April 1850.

(Z. S.)
(Nr. 44.)

Teefas peesehdetajs Zanka Leiba. 3
Teefas frihweris J. Borkowski.

Deht dewitas walstã dwehselu usnemschanas irr grubta atbilde tik pagasteem fã rakstijateem. Zapehz Leelas = Sefawas Krohna pagasta teefa usajina zaur scho wiffus ahrpus faweem pagasteem dšihwodamus un pee Krohna Leelas = Sefawas, Widdusmuischas, Zohstanes, Duffuhnu brihrfabhscha, Sefawas meschafargeem un Sefawas mahzitaja laudim peederrigus pagasta lohzeklus, wihriški un seewischku fahrtas, lai wiini usnemschanas pehz schihs gtas walstã-dwehselu-rewisiones-ruktõs wisswehlať lihds wezzeem Zehlabem, t. i. lihds 25tu Juhli f. g. paschi pee schihs pagasta teefas peeteizahs, samus peederrigus ziltõ-lohzeklus zaur leezibas raksteem no tahs teefas usrahda, kur wiini taggad dšihwo, un fã tas wiss ispidihts, lai no scheidenes sihmi sanemm; jo tee pretti darritaji buhtu ar wiffeem faweem ziltõ lohzeleem pehz beigta termina fã iskliduschu no rewisiones rutkeem jaisdsehseh. Zurklaht tohp wiffas palizeja teefas luhgtas, neweenam scho pagastu lohzeelim laut peeturtees, ja winsch ne spehtu zaur augscham peeminnetu sihmi usrahdiht, fã tas teefahm dewitas rewisiones ruktõs eewilktõ tizzis. Weidsoht, kaut gan jaw patõ no sewim tas saprohtams, tad tomehr ihpaschi wehl tohp peeminnehts, fã ta nolikta strahpe deht islaistahm dwehselem tik tohs trahpihs, kas schahs rewisiones = ruktõs islaistas dwehseles peeturrejusch. Masã Sefawã, tai 19tã April 1850.

(Nr. 566.)

Pagasta wezzakajs Tschabbut. 3
Allunan, teefas frihweris.

Krohna Leelas = Sefawas pagasta teefa usajina zaur scho wiffus tohs, kam woi kahdas prassischanas no ta isgahjuschã seemã mirruscha Leelas = Sefawas pagasta preekschneeka Zardu Jaunsemmu Lauzes Zurga, woi tam kahdas mafsaschanas dohdamas, lai wiini wisswehlať lihds 27tu Juhni f. g. ar sawahm prassischannahm jeb ar faweem parradeem un wiannu usrahdischanahm pee schihs pagasta teefas peeteizahs; jo wehlať pirmajus wairs ne klausihis un ohtrus ar dubbultu malfu strahpehs. Masã Sefawã, tai 22. April 1850.

(Z. S.)
(Nr. 604.)

Teefas wahrda:

Allunan, teefas frihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas buhtu pee ta no mahjahm islikta Ubesmuischas saimneeka Rohdsu Ansa Neumann, par kurre mantu parradu deht konkurse spreesta, tohp usajinati, pee saudeschanas sawas teefas lihds 6tu Mei 1850, kas par to weenigu un isflehgschanas terminu nolikts, ar sawahm prassischannahm scheid peeteiktees, jo wehlať neweenu wairs ne klausihis. Krohna Behrsmuischas pagasta teefa, tai 3schã April 1850. 2

(Nr. 316.)

Kahrl Mallin, pagasta wezzakajs.
Teefas frihw. Friedrich Freimann.

Brihw drikkelt: No juhmallas-gubernias augstas waldischanas puffs: Sostrath de la Croix.